

INFORMACIÓ

Entre el setembre del 2000 i el gener del 2001 tindrà lloc al Museu-Monestir de Pedralbes una exposició sobre la vida quotidiana al Monestir, a partir del patrimoni del museu. Aquesta exposició intenta aproximar-se a la vida de la comunitat monàstica a través de l'experiència de les dones de la família dels Montcada, vinculada al Monestir des dels orígens i fins al segle XVIII. En properes circulars informarem més àmpliament.

* * *

Recordem a tots aquells consocis que encara no hagin visitat l'exposició *Catalunya a l'època carolíngia. Art i cultura abans del romànic (segles IX i X)*, al Museu Nacional d'Art de Catalunya que romandrà oberta fins al 27 de febrer d'enguany. L'exposició, que s'inclou en el programa cultural internacional *Carlemany i la construcció d'Europa*, mostra unes cent quaranta peces preromàniques procedents de diferents museus. Hom ha publicat un interessant catàleg. Per a més informació: Museu Nacional d'Art de Catalunya. Palau Nacional, Parc de Montjuïc (08038 Barcelona). Tel.: 93 622 03 60. Fax: 93 325 57 73. E-mail: mnac@correu.gencat.es; <http://www.gencat.es/mnac>

* * *

Com ja informàvem en la circular 189, el Museu d'Història de la Ciutat, a través del Servei d'Arqueologia, duu a terme treballs arqueològics en diferents punts de la ciutat. Aquesta important tasca de documentació i recerca del patrimoni es donarà a conèixer amb unes visites comentades el calendari de les quals es farà públic a partir del mes de març del 2000. Al mateix temps, i amb l'objectiu d'informar sobre les intervencions arqueològiques més rellevants impulsades pel Museu, hom ha organitzat el cicle de conferències "La història de la ciutat a través de l'arqueologia" que tindrà lloc els dimarts 1, 8, 15 i 22 de febrer del 2000. Els temes que es tractaran seran: *La muralla medieval de la Rambla, Sant Pau del Camp: monestir i necròpolis, Un palau medieval al carrer de Basea, Noves àrees d'enterrament al nord-est de la ciutat*. Totes les sessions es celebraran a la sala de les Voltes Romàniques (plaça del Rei s/n), a les 19 hores. Places limitades. Entrada gratuïta. És imprescindible la reserva prèvia (Tel.: 93 315 11 11).

* * *

Recordem, igualment, que el Museu-Monestir de Pedralbes, conjuntament amb l'Associació d'Amics del Museu-Monestir de Pedralbes, organitza el cicle de conferències "El Monestir de Pedralbes", amb el següent programa:

- Dimarts, 21 de març: *La reina Elisenda de Montcada, fundadora del Monestir de Santa Maria de Pedralbes*, a càrrec de José Enrique Ruiz-Domènec, catedràtic del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana i director de l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Dimarts, 28 de març: *La vida al Monestir femení de Pedralbes durant l'edat mitjana*, a càrrec d'Anna Castellano i Tresserra, conservadora en cap del Museu-Monestir de Pedralbes.

- Dimarts, 4 d'abril: *L'evolució arquitectònica del Monestir de Pedralbes des de la seva fundació fins als nostres dies*, a càrrec de Josep M. Julià, director del pla de rehabilitació del Monestir de Pedralbes.
- Dimarts, 11 d'abril: *La pintura gòtica al monestir de Pedralbes: obres, encàrrecs i enigmes*, a càrrec de Rosa Alcoy, professora d'història de l'art de la Universitat de Barcelona.

Totes les sessions tindran lloc al Museu-Monestir de Pedralbes, a partir de les 19 hores. Entrada gratuïta. Places limitades. Cal reserva prèvia. Per a més informació: Museu-Monestir de Pedralbes, Baixada del Monestir 9. 08034 Barcelona. Tel.: 93 203 92 82.

* * *

Durant el present trimestre, cal destacar entre les activitats de Tribuna d'Arqueologia 1999-2000 les següents sessions pel que fa a l'època medieval:

- Dimecres, 2 de febrer: *Intervencions arqueològiques a l'embassament de Rialb* (Noguera i Alt Urgell), a càrrec de Javier Navarro Chueca i José Manuel de Antonio (modera: Eduard Sánchez).
- Dimecres, 16 de febrer: *El castell de Montsoriu* (Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu, Selva), a càrrec de Josep Manuel Rueda i Jordi Tura (modera: Imma Ollich).
- Dimecres, 8 de març: *L'arqueologia urbana a Barcelona, darreres novetats*, a càrrec de Ferran Puig i Carme Miró (modera: Isabel Rodà).
- Dimecres, 15 de març: *La gestió de patrimoni arqueològic i la seva incidència en el territori*, a càrrec de Ramon Ten (modera: Margarida Genera).
- Dimecres, 22 de març: *L'església de Sant Julià d'Altura* (Sabadell, Vallès Occidental). *Resultats de les darreres intervencions arqueològiques (1998-1999)*, a càrrec de Jordi Roig, Josep A. Molina. Josep M. Coll i Tona Majó (modera: Genís Ribé).

Les sessions tindran lloc a la sala d'actes del Centre d'Art Santa Mònica, Rambla de Santa Mònica 7, Barcelona, a les 19 hores.

* * *

Amics dels Museus i el Museu d'Història de Catalunya, amb motiu de l'exposició *Temps de Monestirs*, que té lloc a l'esmentat museu del 28 d'octubre de 1999 al 27 de febrer de 2000, organitzen un seminari sobre *Art i vida monàstica* segons el següent programa:

- Dilluns, 24 de gener: *La implantació benedictina als comtats catalans*, a càrrec del Dr. Antoni Pladevall.
- Dilluns, 31 de gener: *Els models de vida monàstica benedictina*, a càrrec del Dr. Antoni Riera, catedràtic d'Història Medieval i cap del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de Barcelona.
- Dilluns, 7 de febrer: *El monaquisme femení*, a càrrec de la Dra. M. Milagros Rivera, professora titular del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de Barcelona.
- Dilluns, 14 de febrer: *L'arquitectura monàstica benedictina*, a càrrec del Dr. Joan Domenge, professor titular del Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona.
- Dilluns, 21 de febrer: *La producció dels escriptors monàstics*, a càrrec de la Dra. Rosa Alcoy, professora titular del Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona.

Totes les sessions tindran lloc al Museu d'Història de Catalunya (Palau de Mar, plaça de Pau Vila, 3) a les 19 hores.

Inscripcions: Amics dels Museus de Catalunya, Palau de la Virreina. La Rambla, 99, de 17 a 20 h. (Tel. 93 301 43 79). Places limitades. Es lliurarà certificat d'assistència. La matrícula per als socis d'Amics dels Museus de Catalunya i Amics del Museu d'Història de Catalunya és de 4.000 ptes., per als no socis, de 5.000 ptes.

* * *

Amb motiu de la celebració dels 850 anys de la Carta de Donació del castell d'Amposta per Ramon Berenguer IV a l'Orde de l'Hospital, i organitzades per l'Ajuntament d'Amposta i l'Institut d'Estudis Comarcals del Montsià, els dies 25, 26 i 27 de febrer, en sessions de matí i tarda, tindran lloc les *Jornades d'Història d'Amposta*.

Reproduïm a continuació la justificació a les jornades en el tríptic de presentació:

"Al gener de l'any 1150 Ramon Berenguer IV va atorgar a l'Orde de l'Hospital el domini del castell i terme d'Amposta. Aquesta concessió va marcar l'inici de la formació del domini hospitaler a la regió de la desembocadura de l'Ebre, en un moment d'expansió de la Corona d'Aragó. No és casual que l'organització que reunia tots els dominis de l'Orde al Principat de Catalunya, i els regnes d'Aragó i València prenguessin el nom de Castellania d'Amposta, ja que aquesta localitat es trobava situada en el corredor de l'Ebre, vinculada a Aragó i propera al futur regne de València. Quan, a partir del 1280, Amposta passà a domini reial i es desvinculà de l'Orde, mitjançant un conveni amb Onda i Gallur, el seu topònim es mantindrà ja per sempre donant nom a la Castellania.

Fins el 1319 la Castellania comprenia tots els dominis hospitalers a Catalunya, Aragó i València. A partir de la dissolució de l'Orde del Temple (1312), gairebé tots els dominis de València van passar a l'Orde de Montesa. Mentre, a Aragó i Catalunya els béns del Temple es van incorporar a l'Hospital, si bé tots els territoris al nord de l'Ebre i l'est del Cinca es segregaren de la Castellania, i passaren a formar part del Priorat de Catalunya.

Durant l'Edat Mitjana l'Orde de l'Hospital fou el primer senyoriu del regne d'Aragó, i al llarg de 700 anys la Castellania d'Amposta va aplegar o mantenir vincles en més de 100 poblacions de Catalunya, Aragó i València".

Les sessions s'articularen a l'entorn de quatre ponències: *L'Orde de l'Hospital, la Castellania d'Amposta i el gran Priorat de Catalunya a Baixa Edat Mitjana*, a càrrec del Dr. Prim Bertran i Roigé; *Arquitectura militar dels Ordes del Temple i de l'Hospital a les boques de l'Ebre*, a càrrec del Dr. Joan Fuguet i Sans; *El Castell d'Amposta, porta de l'Ebre*, a càrrec de l'arqueòloga M. Mar Villalbí i Prades, i *L'Amposta feudal: poders, societat i economia*, a càrrec de la Dra. Maria Bonet i Donato, i conclouran amb una conferència sobre el tema *Apropament a l'ensenyament de l'època medieval a les aules de Secundària*, a càrrec del Dr. Antoni Gavaldà i una visita a les torres medievals del Montsià, conduïda per Susana Ferré i Ayxandri.

Les Jornades es duran a terme a la seu del Consell Comarcal del Montsià. Per a més informació podeu adreçar-vos a l'Ajuntament d'Amposta (Tel.: 977 70 35 16, matins; e-mail: dt.amposta@altanet.org) o a l'Institut d'Estudis Comarcals del Montsià (Tel.: 977 70 35 22, tardes; e-mail: iecmont@tinet.fut.es).